

NYBRO KOMMUN

Riktlinjer för alkoholservering och serveringstillstånd i Nybro kommun

En ansvarsfull servering och försäljning av alkohol

En ansvarsfull servering av alkohol

Restauranger och tillfälliga evenemang med mat och alkohol är en viktig del av Nybro kommun. Det skapar trivsel, gemenskap och arbetstillfällen och gör kommunen mer attraktiv. Seriosa företagare och arrangörer som tillhandahåller mat och dryck har en viktig funktion och är en naturlig del i samhället.

Med möjligheten att servera alkoholdrycker följer ett stort ansvar. De som beviljas tillstånd åtar sig ett socialt ansvar att förhindra att underåriga eller berusade gäster serveras. Alkohollagen är en social skyddslag och servering av alkoholdrycker ska ske enligt alkohollagens bestämmelser.

I enlighet med alkohollagen är det endast restauranger och evenemang med matservering som kan beviljas tillstånd för servering med alkoholdrycker.

Alkohollagens syfte att skydda mot alkoholens skadeverkningar, servering till underåriga och servering till berusade kan förstås genom bl.a. följande citat:

- Försäljning av alkoholdrycker ska skötas på ett sådant sätt att skador i möjligaste mån förhindras.
- Den som tar befattning med försäljning av alkoholdrycker ska se till att ordning och nykterhet råder på försäljningsstället.
- Vid servering av alkoholdrycker ska ansvarig personal se till att måttfullhet iakttas och att störningar på grund av oordning eller onykterhet undviks.
- Alkoholdrycker får inte säljas eller annars lämnas ut till den som inte har fyllt 20 år. Beträffande folköl gäller motsvarande 18 år.
- Servering av alkoholdrycker får ske till den som fyllt 20 år.

Alkoholdrycker får inte lämnas till den som är märkbart påverkad av alkohol eller andra berusningsmedel.

- Alkoholdrycker får inte lämnas ut om det finns särskild anledning att anta att varan är avsedd att olovligen tillhandahållas någon annan.
- Den som lämnar ut alkoholdrycker ska förvissa sig om att mottagaren har uppnått den ålder som anges i 7§.

Nybro kommun har antagit dessa riktlinjer för att tydliggöra förutsättningarna för den som söker eller redan har serveringstillstånd.

I 8 kap. 9 § alkohollagen anges:

Kommunen ska tillhandahålla information om vad som gäller enligt denna lag och anslutande föreskrifter samt riktlinjer för tillämpningen av föreskrifterna i kommunen.

Riktlinjerna ska tillhandahålla information till sökande så att ansökan skall utformas korrekt och att utgången av ett beslut ska kunna förutses i möjligaste mån.

Riktlinjerna ska tillhandahålla information till beslutsfattare för att säkra rättssäkerheten och likabehandling.

Riktlinjerna ska innehålla lokala anpassningar inom vad alkohollagen medger för att skydda innevånarna.

Riktlinjerna ska tillhandahålla information om ansökningsavgifter och årliga tillsynsavgifter.

Riktlinjerna ska innehålla information om vad som kan ske om tillståndshavare inte följer bestämmelserna i alkohollagen.

Mål med riktlinjer för serveringstillstånd

- Bidra till en förbättrad folkhälsa.
- Verka för en trivsamt restaurangkultur.
- Minska överkonsumtion av alkoholdrycker.
- Förhindra underåriga att dricka alkoholdrycker.
- Förenkla ansöknings- och beslutsförfarandet.
- Förtydliga ansvarsfördelningen.
- Verka för en sund konkurrens inom branschen.

Förutsättningar för serveringstillstånd

Tillstånd

8 kap. 1 §

För servering av spritdrycker, vin, starköl och andra jästa alkoholdrycker krävs tillstånd av den kommun där serveringsstället är beläget (serveringstillstånd).

Serveringstillstånd som avser servering i inrikes trafik på fartyg, luftfartyg eller järnvägståg (trafikservering), meddelas dock av den kommun där det företag som vill bedriva serveringen har sitt säte, eller där den person som vill bedriva serveringen har sitt hemvist. Har företaget inte säte inom landet eller personen inte hemvist inom landet, meddelas tillstånd av Stockholms kommun.

Serveringstillstånd krävs dock inte om serveringen

1. avser ett enstaka tillfälle för i förväg bestämda personer,
2. sker utan vinstintresse och utan annan kostnad för deltagarna än kostnaden för inköp av dryckerna, och
3. äger rum i lokaler där det inte bedrivs yrkesmässig försäljning av alkohol- eller lättdrycker.

Detaljhandelsbolaget får utan hinder av bestämmelserna i första stycket anordna provning av alkoholdrycker för allmänheten enligt riktlinjer i avtalet mellan staten och bolaget.

8 kap. 2 §

Serveringstillstånd kan meddelas för servering till allmänheten eller i förening, företag eller annat slutet sällskap. Tillståndet kan avse servering året runt eller årligen under en viss tidsperiod (stadigvarande serveringstillstånd). Det kan även avse en enstaka tidsperiod eller ett enstaka tillfälle (tillfälligt serveringstillstånd).

Stadigvarande tillstånd gäller tills vidare. Kommunen får dock om det finns särskilda skäl begränsa tillståndets giltighet till viss tid.

Serveringstillstånd kan gälla spritdrycker, vin, starköl och andra jästa alkoholdrycker eller en eller flera av dessa drycker.

Tillstånd att anordna provsmakning av alkoholdrycker enligt 6 och 7 §§ kan meddelas stadigvarande eller för enstaka tidsperiod.

Lokal

Ett serveringstillstånd avser alltid en viss serveringslokal. Undantaget är cateringstillstånd.

Ett viktigt krav som ställs på lokalen är att den skall vara överblickbar bland annat för att serveringspersonalen skall kunna kontrollera vilka gäster som får tillgång till alkoholdrycker samt kunna upptäcka om olägenheter uppstår.

Tillstånd ska kunna ges för flera tillståndshavare att utnyttja ett gemensamt serveringsutrymme. Varje tillståndshavare ska, då ett sådant tillstånd har meddelats, svara för att ordning och nykterhet samt vad som i övrigt gäller enligt lagen, iaktas under den tid han eller hon bedriver servering.

Serveringslokalen ska vara lämplig från brandsäkerhetssynpunkt och tillståndshavaren ska upprätta ett dokument över det Systematiskt Brandskydds Arbete som lämnas in till Räddningstjänsten.

Miljökontoret ska ges möjlighet att yttra sig huruvida den tänkta verksamheten kan utgöra en risk för störning av närboende eller annan verksamhet. En eventuell uteservering kan utgöra ett extra störningsmoment och bedöms separat.

Alkoholservering i samband med idrottsevenemang skall betraktas som särskilt ansvarsfullt då evenemangen ofta besöks av barn och underåriga. Idrott har ett viktigt symbolvärde i folkhälsoarbetet och ska i möjligaste mån vara fri från alkohol.

Mat

Kravet på att det ska finnas ett varierat utbud av maträtter ska i princip gälla under hela den tid som serveringstillståndet gäller, men med hänsyn till allmänna matvanor och svårigheter att ha full personalstyrka i köket under hela denna tid vid nattöppna restauranger bör det vara tillräckligt att det efter kl. 23.00 erbjuds ett enklare utbud, t.ex. kalla maträtter eller maträtter som värms i mikrovågsugn. Matkravet gäller servering till allmänheten året runt eller årligen under viss tidsperiod. För servering till allmänheten under enstaka tidsperiod eller vid ett enstaka tillfälle, liksom för servering till slutet sällskap, kan liksom hittills kraven ställas något lägre. För tillstånd till sådan servering bör det vara tillräckligt att det tillhandahålls någon form av tillredd mat. I dessa fall kan alltså även lägenhetsspisar eller mikrovågsugnar för uppvärmning av prefabricerad mat anses vara tillräckligt.

Serveringsstället ska ha tillräckligt med sittplatser för att matsserveringen skall utgöra en betydande del av verksamheten.

Personlig lämplighet

Den eller de som söker tillstånd ska vara lämpliga enligt bestämmelserna i alkohollagen. Detta innebär att de ska vara ekonomiskt skötsamma och fullgjort sina åtaganden mot det allmänna och betalat skatt och avgifter och i övrigt inte varit ekonomiskt försumbara. Information inhämtas från skatteverket och kronofogden.

Den eller de som söker tillstånd ska vara ostraffade och skötsamma i övrigt. Innan tillstånd beviljas ska information inhämtas från polisen.

Tillståndshavare skall ha kunskaper i alkohollagen och i samband med ansökan genomgå kunskapsprov.

Serveringstider

Om kommunen inte beslutar annat gäller kl.11:00 – 01:00 som serveringstid och serveringsstället ska vara utrymt senast efter 30 min.

Kommunen kan besluta om annan serveringstid. Den senaste serveringstid som kan beviljas i Nybro kommun är till 02:00.

Tillfälliga tillstånd

Tillfälliga tillstånd kan beviljas samma sökande upp till 10 gånger per år i högst två år. Därefter anses det vara av stadigvarande karaktär.

Tillagad eller tillredd mat skall kunna serveras vid tillfälliga tillstånd.

Slutna sällskap

Arrangemang för slutna sällskap kan beviljas serveringstillstånd. För att det skall kunna vara fråga om ett slutet sällskap krävs att medlemskretsen är känd före det aktuella arrangemanget. Det är alltså inte fråga om ett slutet sällskap om till exempel medlemskap kan lösas i entrén till den aktuella tillställningen.

Vidare krävs att det finns ett gemensamt intresse eller annat innehållsmässigt samband mellan medlemmarna – något sådant samband kan normalt inte anses finnas till exempel vad gäller gäster på ett hotell. Exempel på underlag som kan användas för att bedöma denna fråga kan vara föreningsstadgar, uppgifter om styrelsens sammansättning, styrelse- eller årsmötesprotokoll, verksamhetsberättelse och medlemsförteckning.

Catering

Befintliga tillståndshavare eller annan kan beviljas tillstånd att bedriva catering med alkoholdrycker till slutna sällskap. Innehavare av cateringtillstånd i annan kommun behöver inte ha ett restaurangkök utan kan beviljas tillstånd.

Serveringsansvariga

Tillståndshavaren eller av denne utsedd serveringsansvarig person ska ha tillsyn över serveringen och vara närvarande på serveringsstället under hela serveringstiden. Serveringsansvariga ska ha fyllt minst 20 år och vara anmälda till kommunen.

Ungdomsarrangemang

Arrangemang, där ungdomar under 18 år är en målgrupp och utgör en större andel av gästerna, skall vara alkohol- och drogfria. Dvs ingen servering av alkohol och endast nyktra gäster släppas in. Ett tydligt ställningstagande på denna punkt ger signaler om vikten att senarelägga alkoholdebuten och att berusade ungdomar inte är rätt förebilder för ungdomar under 18 år. Blåskontroller skall tillämpas.

Särskilda villkor

Kommunen kan meddela särskilda villkor i samband med att ett tillstånd beviljas. Det kan gälla ex. ordningsvakter, bordsservering, åldersgränser eller andra åligganden om det bedöms som nödvändigt för att förhindra oordning och olägenheter.

I Nybro kommun skall tillståndshavare åläggas krav på ordningsvakter vid nöjesarrangemang med dans eller konserter efter kl.22:00. Antalet ordningsvakter skall villkoras i samråd med polismyndigheten.

Avgifter

Enligt alkohollagen 8 kap. 10 § får kommunen ta ut avgifter för sitt arbete med tillståndansökningar, anmälningar och tillsyn. Dessa avgifter fastställs av kommunfullmäktige.

Tillsyn

En regelbunden tillsyn ska genomföras för att garantera en ansvarsfull servering och försäljning av alkohol.

Tillsyn görs i form av

- Inre tillsyn - genom administrativa kontroller
- Yttre tillsyn - på plats i serveringslokaler och på försäljningsställen
- Gemensam tillsyn med andra tillsynsmyndigheter - Polis, Räddningstjänst livsmedelshandläggare och Länsstyrelsen.

Kompetensutveckling

Nybro kommun ska regelbundet genomföra utbildnings- och/eller informationstillfällen för tillståndshavare, restauratörer och restaurangpersonal för att förbättra och upprätthålla en ansvarsfull servering.

Handläggningstid

En ansökan om *stadigvarande serveringstillstånd till allmänheten/slutet sällskap* meddelas beslut senast 12 veckor från att ansökan är komplett och ansökningsavgiften är betald.

En ansökan om *tillfälligt serveringstillstånd till allmänheten* meddelas beslut senast 6 veckor från att ansökan är komplett och ansökningsavgiften är betald.

En ansökan om *tillfälligt serveringstillstånd till slutet sällskap* meddelas beslut senast 3 veckor från att ansökan är komplett och ansökningsavgiften är betald.

Alkoholförordningen [5 §](#)

Kommunen ska fatta beslut i ett ärende om serveringstillstånd inom fyra månader från det att en fullständig ansökan har kommit in till kommunen. Om det är nödvändigt på grund av utredningen av ärendet får handläggningstiden förlängas med högst fyra månader. Sökanden ska informeras om skälen för att handläggningstiden förlängs innan den ursprungliga tidsfristen har gått ut.

Ett beslut att förlänga handläggningstiden får inte överklagas.

Målet att erbjuda snabb handläggning av ärenden ska inte äventyra likabehandling och rättssäkerheten.

Detaljhandel med folköl

Den som bedriver detaljhandel med folköl ska anmäla verksamheten till den kommun där försäljningen sker. Försäljning får inte påbörjas förrän anmälan har gjorts.

Den som bedriver detaljhandel med folköl ska utöva särskild kontroll (egenkontroll) över försäljningen och svara för att personalen har erforderliga kunskaper om vad som gäller för försäljningen. För egenkontrollen ska det finnas ett särskilt program.

Erinran och varning

Om en tillståndshavare inte efterlever kraven i alkohollagen kan kommunen besluta om erinran eller varning till en tillståndshavare.

9 kap. 17 §

En kommun får meddela en innehavare av serveringstillstånd en erinran, eller i allvarigare fall eller vid upprepade överträdelser, en varning om denne inte

1. uppfyller de krav som gällde för tillståndets meddelande, eller
2. följer de bestämmelser som gäller för servering enligt denna lag eller de villkor eller föreskrifter som meddelats med stöd av lagen.

Återkallelse av tillstånd

Om kraven för att ett serveringstillstånd inte längre uppfylls eller efterlevnaden av alkoholagens krav är allvarliga ska kommunen återkalla tillståndet.

9 kap. 18 §

En kommun ska återkalla ett serveringstillstånd om

1. tillståndet inte längre utnyttjas,
2. det med tillståndshavarens vetskap har förekommit brottslig verksamhet på serveringsstället eller i anslutning till detta utan att tillståndshavaren har ingripit, eller
3. tillståndshavaren har brutit mot denna lag eller vad som i övrigt gäller för tillståndet på ett sådant sätt att varning inte är en tillräckligt ingripande åtgärd, eller har tilldelats en eller flera varningar utan att de förhållanden som föranlett varningen har rättats till.

Om flera tillståndshavare har utnyttjat ett gemensamt serveringsutrymme enligt 8 kap. 14 § andra stycket får i stället tillståndet för gemensamt serveringsutrymme återkallas, om det inte kan utredas vilken tillståndshavare som är ansvarig för en händelse som ska föranleda återkallelse av serveringstillståndet.

Förbud att servera eller sälja

9 kap. 19 §

Föranleder detaljhandel med eller servering av folköl olägenheter i fråga om ordning och nykterhet eller om bestämmelserna i denna lag inte följs, får kommunen förbjuda den som bedriver försäljningen att fortsätta verksamheten eller, om förbud är en alltför ingripande åtgärd, meddela en varning.

Ett förbud enligt första stycket kan inskränkas till att gälla för vissa närmare angivna tider eller under vissa närmare angivna omständigheter. Förbud meddelas för en tid av sex månader eller, vid upprepade eller allvarlig försummelse, tolv månader räknat från det att den som bedriver försäljningen fått del av beslutet.

Den kommun där försäljningsstället är beläget beslutar om ingripande enligt denna paragraf. Saknas fast försäljningsställe beslutar den kommun där det företag som bedriver försäljningen har sitt säte eller där den person som bedriver försäljningen har sitt hemvist. Om personen inte har hemvist inom landet beslutar Stockholms kommun.

Det finns inget självändamål i att vidta administrativa åtgärder mot tillståndshavare eller detaljhandlare utan är ett led i att uppfylla målen med riktlinjerna, skapa en ansvarsfull alkoholservering och försäljning och en god efterlevnad av alkohollagen.

Handlingar/uppgifter som skall bifogas ansökan

Inledning

För att kunna få serveringstillstånd måste den som söker tillstånd styrka/visa att han med hänsyn till sina personliga och ekonomiska förhållanden och omständigheterna i övrigt är lämplig. Sökanden måste också visa att serveringsstället har ett kök utrustat för allsidig matlagning och att lagad mat kommer att tillhandahållas. Vid servering till slutet/slutna sällskap eller när det är fråga om tillfälligt tillstånd som riktar sig till allmänheten uppställs inget krav på att det ska finnas ett kök för allsidig matlagning. Vid sådan servering räcker det att lagad mat tillhandahålls.

Ansökningsförfarandet

Ansökan om serveringstillstånd skall göras skriftligt och undertecknas av behörig person. Ansökan insänds till Nybro kommun, Individ- och familjförvaltningen (se adress nedan).

Prövningen omfattar sökanden, serveringsstället samt en bedömning av om den tänkta verksamheten kan befaras medföra alkoholpolitiska olägenheter. Om sökanden är en juridisk person riktas prövningen även mot de personer som har ett *betydande inflytande i rörelsen* (s.k. PBI). Det kan också bli aktuellt att pröva annan ekonomisk intressent bakom rörelsen, t.ex. privata kreditgivare. Även om kraven enligt alkohollagen är uppfyllda kan ansökan avslås om alkoholpolitiska olägenheter befaras uppkomma p.g.a. serveringsverksamheten. Kunskapsprov på alkohollagen måste genomföras för alla nya tillstånd. Proven ser olika ut beroende på vilket tillstånd man söker.

Avgift för prövningen faktureras i samband med att ansökan inges till kommunen. Avgiften är avsedd att täcka kostnaden för handläggning av ansökan. I handläggningen ingår bl.a. remissbehandling, besök på serveringsstället och beredning av beslutsunderlag. Ansökan om serveringstillstånd prövas inte förrän ansökningsavgiften är betald. Observera att avgiften inte är en tillståndsavgift utan skall täcka kommunens kostnader för prövningen. Detta innebär att avgiften inte betalas tillbaka vid ev. avslag. Normal handläggningstid för ansökan om stadigvarande tillstånd är ca.8-12veckor, handläggningstid för tillfälligt tillstånd till allmänheten uppgår till ca.4-6 veckor och tillfälliga tillstånd till slutna sällskap är ca.2-3 veckor.

Ansökan och beslut är offentliga handlingar. Övriga handlingar är till viss del sekretesskyddade (avtal, kontrakt osv.). Vid remissförfarandet lämnas valda delar till polis-, kronofogde- och skattemyndigheten samt samhällsbyggnadsnämnden (miljökontor och brandkår) för kontroll.

3.1 Företaget

- Aktuellt företags- eller registreringsbevis från Bolagsverket (BV). Om sådant bevis ännu inte erhållits skall i stället kopia på anmälan till BV om nyregistrering/ändring inges.
- Fullmakt att teckna firma om detta inte framgår av registreringsbevis.
- Företagets verksamhet och organisation. Om bolaget ingår i en koncern bifoga en organisationsskiss av vilken skall framgå ägarförhållanden, mellan de olika bolagen, samt vilka fysiska personer som är ägare.
- Senast fastställda årsredovisning och revisionsberättelse för aktiebolag eller motsvarande ekonomiska uppgifter för övriga företagsformer.
- Uppgift om aktiefördelning i aktiebolag (styrks lämpligen genom protokoll från bolagsstämma eller utdrag ur aktiebok).

- Uppgift om andelsfördelning i handelsbolag (styrks lämpligen genom kopia av bolagsavtal).
- F-skattebevis.
- Köpeavtal avseende rörelsen.
- Finansieringsplan som visar hur restaurangförvärvet har finansierats, med verifikationer över investerat kapital m.m. Kvitton, lånehandlingar och/eller skuldebrev alt. reverser som styrker köpet av rörelsen och visar pengarnas ursprung. Är det eget kapital som använts skall redovisas var detta erhållits/funnits tidigare. Är det fråga om privata långivare skall det framgå varifrån denne eller dessa personer erhållit utlånade medel. Personnummer avseende privat långivare skall anges. Bifoga kvittenser på köpeskillning.
- Hyres- eller arrendeavtal gällande serveringsstället.
- Budget för första årets drift.
- Avtal med blivande leverantör av alkoholdrycker.
- Uppgifter om rörelsens kassaregister (blankett bifogas).
- Företagets drogpolicy.
- Beskrivning av säljarens kommande uppgifter i verksamheten (anställd, serveringsansvarig osv.).
- Beskrivning av arrendegivarens framtida uppgifter i verksamheten.
- Beskrivning av nuvarande personals framtida uppgifter i verksamheten.

3.2 Föreningar

- Stadgar.
- Senaste årsmötesprotokoll med uppgift om styrelsens sammansättning och ledamöternas namn och personnummer.
- Styrelseprotokoll enligt vilket framgår att beslut fattats om att ansökan om serveringstillstånd ska göras.

3.3 Personer

När det är en juridisk person som är sökanden prövas även fysiska personer som bedöms vara PBI, t.ex. styrelseledamöter, verkställande direktör, firmatecknare, bolagsdelägare och aktieägare. I fåmansföretag eller fåmanshandelsbolag räknas samtliga delägare in. Om en juridisk person är delägare i en serveringsrörelse skall även denne samt dess företrädare uppfylla lämplighetskravet.

- Handlingar som styrker kunskap om alkohollagstiftningen (blankett bifogas – meritförteckning).
- Handlingar som styrker kunskap om bokföring, redovisning och skattelagstiftning.
- Uppdrag som funktionär från BV, får inte vara äldre än tre månader. Utdragen skall inges för varje PBI. Utdragen visar vilka bolag m.m. som de fysiska personerna bakom ansökan ingår eller har ingått i.
- Bevis från BV gällande samtliga PBI om frihet från näringsförbud samt konkursfrihetsbevis. Bevisen får inte vara äldre än tre månader.
- Handlingar som visar hur PBI har finansierat aktiekapital, bolagsandel eller annat, dvs. handlingar som visar varifrån investerat kapital kommer, t.ex. kontoutdrag och banklånehandling.
- Om någon PBI varit inblandad i konkurs skall förvaltarberättelse samt personlig redogörelse för omständigheterna kring konkursen inlämnas.
- Handling som visar medborgarskap för PBI.
- Arbets- och uppehållstillstånd för PBI (gäller endast utländsk medborgare från land som inte tillhör EU).

3.4 Verksamheten

- Skalenlig planritning över serveringsstället med beskrivning av serveringslokaler utvisande bl.a. bordsplacering, barer, ev. dansgolv m.m.
- Anmälan om serveringsansvarig personal (blankett bifogas).
- Beskrivning av verksamhetens inriktning. Beskrivningen skall exempelvis ange tider för öppet-hållande, åldersgräns, huvudsaklig målgrupp, underhållning, dans och spelverksamhet.
- Meny/menyer.
- Registreringsbevis för livsmedelshantering.